

Mozilla digitalni bedži (Open Badges)- priročnik za organizacije za izobraževanje odraslih

Uvod

Učenje se lahko zgodi kadarkoli in kjerkoli. Ne učimo se samo v šoli, v razredu, ampak znanje pridobivamo tudi v neformalnih in priložnostnih situacijah kot so občolske dejavnosti, centri za izobraževanje odraslih, na delovnem mestu itd. Pridobivamo celo paleto kompetenc, znanja in spretnosti kot so npr. organizacijske in upravljanje s časom, reševanje konfliktov, medkulturno in medčloveško zavedanje, timsko delo, logično mišljenje, sposobnost sodelovanja, ustvarjalnosti, pobude, ki igrajo pomembno vlogo na delovnem mestu in pri profesionalnem in osebnostnem razvoju. V mnogih primerih kompetence, ki jih pridobimo v neformalnih oblikah izobraževanja niso ustrezno prepoznane in priznane. Priznavanje le tega pa je ključno za spodbujanje zaposlitve in spremembe, da le-to zamenjamo za boljšo. Pokaže se lahko, da imajo bodoči zaposleni spretnosti, ki so prenosljive na nova delovna okolja.

Veliko ponudnikov izobraževanja in druge organizacije vidijo digitalne bedže, ki jih je ustvarila Fundacija Mozilla (2011) kot uporabno in kreativno orodje za vrednotenje in priznavanje dosežkov ter kompetenc posameznikov, ki so jih pridobili v formalnem ali neformalnem izobraževanju, preko spleta in podpira vseživljenjsko učenje.

Kaj je digitalen bedž (open badge)?

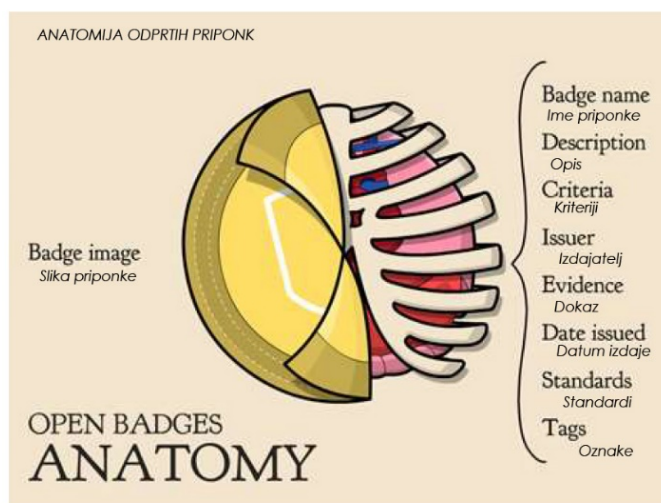
Bedž je majhna digitalna ikona/slika različnih oblik in barv, ki zagotavlja preverljive informacije o učnih dosežkih, spretnostih, kompetencah ali drugih kakovostih posameznika.

To kar digitalne bedže naredi zanimive so podrobni metapodatki, ki jih ikona/podoba vsebuje:

- informacije o izdajatelju bedža,
- ime lastnika bedža
- opis kriterijev, ki jih mora posameznik izpolniti, da bi bedž dobil
- Datum izdaje in kadar je možno tudi poteka bedža.

Metapodatki omogočajo vsakomur preverjanje dosežkov, s čimer postanejo digitalni bedži tudi zaupanja vredne poverilnice.

Podatki, ki jih na takšnem bedžu najdemo

Badži so digitalna priznanja izdana na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja kot tudi v praktičnem kontekstu. Nekatera lahko osvojimo z zelo preprostimi nalogami, kot na primer z udeležbo na delavnici, z rednim obiskovanjem pouka, za samostojno učenje ali za osnovno uporabo spletnih strani za določen namen. Druga zahtevajo več truda, kot na primer priprava seminarja, biti mentor neki skupini, dober rezultat na testu, zaključeno usposabljanje na delovnem mestu itd. Uporabljajo se lahko kot prave poverilnice. Z njimi lahko priznavamo majhne dosežke in tako spodbujamo in motiviramo ljudi, za nadaljnje učenje s tem, da nabirajo različne bedže. Lastniki teh bedžev lahko le-te delijo v njihovih portfolijih, na družabnih omrežjih, na spletnih straneh, jih uvozijo v Europass življenjepis ali jih pripnejo v podpis v elektronskem sporočilu.

Kdo izdaja digitalne bedže (Open Badges)?

Digitalne bedže za učence, zaposlene in stranke izdaja pestra paleta organizacij, skupnosti in ljudi po vsem svetu. Sem spadajo:

- Šole in univerze
- Izvajalci neformalnega usposabljanja
- Spletni tečaji
- Učitelji, inštruktorji in trenerji

- Skupnosti in neprofitne organizacije
- Organizacije civilne družbe
- Delodajalci
- Profesionalna združenja
- Podjetja in skupine osredotočene na poklicni razvoj
- Vladne agencije
- Knjižnice in muzeji
- Organizatorji dogodkov in sejmov znanosti.

Izdajanje svojega digitalnega bedža

Da bi lahko začeli ustvarjati, izdajati in priznavati digitalne bedže, moramo uporabljati ustrezno tehnološko platformo. Obstaja kar nekaj spletnih ponudnikov, ki izdajajo bedže. Nekateri so brezplačni, nekateri plačljivi. Mozilla Open Badges ponuja seznam takšnih platform, ki podpirajo specifikacijo infrastrukture Open Badges (<https://openbadges.org/about/participating-services/#open-source>). Vse te platforme ponujajo tudi tehnična navodila, ki nam korak za korakom kažejo, kako ustvariti in izdati bedž z ustreznim orodjem v več jezikih. Ni potrebno, da si strokovnjak, le odprt in radoveden um moraš imeti. Da bi izdelal bedž mora izdajatelj:

- Izbrati platformo
- Oblikovati ali izbrati na platformi grafično podobo in jo poimenovati
- Določi metapodatke, vključno s kriteriji za doseg bedža
- Poslati osvojen bedž prejemnikom preko elektronske pošte
- Poskrbi, da je bedž prejemnikom na voljo preko spletnih strani
- Ponudi prejemnikom bedžev možnost, da svojo novo bedž spravijo v nahrbtnik (Backpack) – to je platforma za shranjevanje, kjer lahko zbiramo in upravljamo z bedži.
- izdati kodo – geslo, s katero si lahko prilastimo bedž, ki je tudi del trženja organizacije, ki ga izdaja

Za več informacij o tehničnih korakih kako izdati bedž, izbrati orodje, avtomatizirati postopek, obiščite spletno stran <https://openbadges.org/developers/>

Prednosti in koristi bedžev za organizacije izobraževanj

Številne izobraževalne organizacije so posvojile digitalne bedže za nagrajevanje dosežkov ali za priznavanje razvoja spretnosti, kot so komunikacijske sposobnosti, timsko delo, sposobnosti analitičnega reševanja problemov, učne spretnosti. Bedž je inovativno orodje za vrednotenje kompetenc, vedenja in učnih rezultatov. Za organizacije izobraževanj ima izdajanje bedžev veliko prednosti. Te so:

Spletno trženje:

Bedž vsebuje podrobnosti o organizaciji, ki ga je izdala in tako se prepoznavnost izvajalcev izobraževanja samodejno širi v digitalnem okolju s pomočjo tistih, ki so bedž osvojili .

Inovativen in ustvarjalen način priznavanja:

Digitalni bedži (Open Badges) omogočajo izobraževalnim institucijam, da priznavajo dosežke onkraj tradicionalnih predpisov. Mogoče jih je prilagoditi potrebam in značilnostim učencev. Digitalni bedži tako sprožajo pedagoško ustvarjalnost, ki je cenjena tudi s strani učencev.

Dopolnjujejo certificiranje, potrdila:

Bedž ponuja možnost prepoznavanja učenja, spretnosti in izkušenj, ki niso predstavljene z rezultati tečaja in niso dokumentirani na drugih potrdilih ali podprti s formalnimi izobraževalnimi programi. Posamezniku dajo moč in podporo pri razvoju spretnosti in v vseživljenjskem učenju.

Ugotavljajo potrebe učencev: bedži (Badges) ponudnikom izobraževanja ponujajo priložnost, da posameznikom, ki so zaključili njihovo interno izobraževanje priznajo dosežke in njihovo učno pot.

Prednosti uporabe digitalnih bedžev (Open Badges) za izobraževalce

Badži imajo velik pedagoški potencial tudi za izobraževalce, da:

Motivirajo in spodbujajo sodelovanje v učnem procesu: So odlično sredstvo motivacije za nenehno sodelovanje v učnem procesu in spodbujajo pristop in vedenje posameznika. Podpirajo pridobivanje spretnosti preko nastopov in dajejo učencem vseh starosti možnost, da dokažejo svoje sposobnosti.

Priznava priložnostno učenje: badže lahko uporabi kot alternativno orodje priznavanju in potrjevanju spretnosti, kompetenc in dosežkov učenca, ki nima priznanih rednih stopenj. Prav tako so zelo uporabne za priznavanje mehkih veščin, vedenja in zagotavljajo bolj celostno videnje posameznika.

Gradi poti do učnih ciljev: badži so orientirani na naloge in se jih lahko uporablja za gradnjo poti, da posameznika podpirajo pri doseganju učnih ciljev. Učenci se tako ne počutijo preobremenjeni z določeno nalogo. Na tak način dobijo

jasno predstavijo o njihovem napredku v nekem tečaju, usposabljanju, izobraževanju in o razvoju svojih kompetenc. Omogoči jim, da reflektirajo svoje učenje, dokumentirajo učni napredek in krepijo njihovo zavedanje o učnem procesu.

Prepozna posameznikove talente: badž lahko izobraževalec uporabi, da osvetli določene posebne sposobnosti in kvalitete, ki se ne pojavljajo na tradicionalnih potrdilih, učencem pa daje zaupanje v njihove lastne sposobnosti, da lahko opravijo nalogo.

Daje podporo prikrajšanim učencem: badž zagotavlja vidno priznanje in na tak način podpira osipnike in odrasle učence, za katere tradicionalno izobraževanje ni delovalo. Zagotavlja alternativni način, da se priznajo dosežki, da so zaključili nek projekt, obvladajo določeno spretnost ali dokumentirajo izkušnje in pokažejo spretnosti, ki so uporabne za zaposlitev.

Predstavitev elementov igrifikacije v izobraževanju: badži vnašajo igrivost v izobraževalno okolje, s tem da omogočajo učencem, da tekmujejo sami s seboj ali z drugimi in vedo, kako blizu so nekemu cilju. Pedagoško delo se zdi bolj prijetno, saj naredi učenje bolj zabavno in spodbuja sodelovanje učencev.

Pospešuje samozavest pri prejemnikih badžev: badži služijo kot mehanizmi za prikaz in širjenje sporočila javnosti, da je posameznik sposoben, da pripada neki skupini, da je član skupnosti. Dosežki postanejo bolj pregledni in prenosljivi med vrstniki.

Pospešuje razvoj digitalnih spretnosti: Dobitniki badžev se naučijo, kako jih zbirati v njihovem spletnem nahrbtniku in kako jih vključijo v portfolio ali jih prikažejo preko in kjerkoli na spletu.

Razvija samoupravljanje pri dobitnikih badžev: posameznik se lahko sam odloči, katere badže bo prikazal oziroma predložil za določeno delovno okolje in na tak način tudi kaže svojo profesionalno stabilnost delodajalcem. To ima lahko pozitiven vpliv na zaposlitev in poklicno napredovanje.

Ovrednotenje digitalnih badžev (Open Badges)

Sam koncept izdaje digitalnih badžev za prepoznavanje raznolikih vrst znanja in dosežkov je inovativen in velikokrat za učence, izobraževalce in druge nova izkušnja. Iz tega razloga je uporaba in priznavanje badžev kot poverilnic lahko sprejeto zelo previdno. Izobraževalne ustanove lahko to odpravijo tako, da opredelijo in uporabljajo smiselna in pregledna merila pri ustvarjanju badžev ter da so povezana z vgrajeno kodo dokumentiranih dokazov o učnih izidih. Tako, da so spretnosti, ki jih badž predstavlja tudi preverljive.¹

Dokaz v metapodatkih je po navadi neobvezen element, ker lahko badž izdamo za preproste naloge kot so npr. prisotnost ali pravočasno prihajanje. Merila so

zelo pomembna. Morajo biti izredno specifična in jasno opredeljena. Uporaben pristop za pisanje meril je SMART metoda. Pomeni namreč:

Specifičnost (Specific) – kaj bo dobitnik bedža z njim pridobil?

Merljivost (Measurable) – kako bo ocenjevalec vedeti, kdaj je bila dosežena raven, na kateri se dodeli bedž?

Dosegljivost (Achievable) – na kakšen način/ po kateri poti se lahko bedž dobi?

Ustreznost (Relevant) – je ta bedž vredno doseči? Katere priložnosti mi odpira?

Časovnost (Timely) – ali naj ta bedž po določenem času zapade? ¹

Učence lahko motiviramo, da si prislužijo in uporabijo bedž, s prikazom uspešnih zgodb in z zagotavljanjem, da bedži predstavljajo bolj celostni prikaz njihovih interesov, spretnosti in kompetenc različni publiki, vključno z delodajalci in vrstniki. To ima lahko pozitiven vpliv na to, da obdržijo določeno zaposlitev ali na poklicno napredovanje.

Primeri uporabe digitalnih bedžev (Open Badges)

Projekt Open Badges for Adult education (Digitalni bedži za izobraževanje odraslih) bo razvil 50 bedžev, povezanih z vedenjem in odnosom, ki ga bodo udeleženci izkazali s prisotnostjo na izobraževalnih tečajih in 50 bedžev, za dokazovanje ključnih kompetenc. Skupaj torej 100 bedžev, koščkov znanja, spretnosti in odnosa na naslednjih področjih: komunikacija v maternem jeziku, tujem jeziku, računalniško znanje, matematično, pismenost, znanost in tehnologija, učenje učenja, socialna in družbena odgovornost, pobude in podjetnost, kulturna zavest in ustvarjalnost. Tako imajo vsi izobraževalci možnost, da certificirajo učenčevo znanje, spretnosti in kompetence z dodeljevanjem bedžev preko spletne platforme. Za projekt Digitalni bedži (Open Badges) predlagamo uporabo platforme za spletne nahrbtnike badgr.io

Tukaj imamo dva primera bedžev, ki jih bomo izdali v okviru tega projekta.

Učinkovita komunikacija

Vztrajnost